

KRISVARNING I DOMARLEDEN

Det råder en svensk domarkris som på något sätt gått under radarn.

Tills nu.

Här är en historia om favoriseringar, hot, avgångskrav och rädsla för att säga vad man tycker.

– De svenska domarna styrs av en diktatur där man antingen håller med eller håller käft, säger en av landets elitdomare, men varken domarkommitté eller förbund känner igen bilden som målas upp.

Av: Christoffer Ekmark

Svensk handboll har många utmaningar i domarsammanhang.

Frågan är dock om man någonsin haft en svårare uppgift än den man står inför nu; att behålla sina domare på elit- och förbunds nivå. Samt att över huvud taget kunna fortsätta rekrytera föreningsdomare i tillräcklig omfattning.

– Vi står inte inför en kris. Vi befinner oss mitt i den. På alla nivåer. Om det fortsätter på inslagen väg kommer vi snart att tvingas ställa in matcher. Det är jag säker på, säger en tidigare elitdomare som vill vara anonym.

I detta reportaget är det flera av de aktiva domarna som har varit noga med att slå vakt om sin anonymitet.

Anledningen är enkel, inte minst hos dem på elitnivå; de räknar med att förlora status och antalet tilldelade matcher om de uttalar sig kritiskt mot förbundet och inte minst domarkommittén och dess ordförande Henrik Mäkinen.

De domare som Stürmerfoul pratat med målar upp en bild av att allting fungerade bra fram tills för cirka två år sedan. Då hände någonting.

Så – vad hände?

Frågan ställs till Stürmerfouls tidigare krönikör Mikael Claesson, som inte kunnat skriva sina krönikor under de månader som detta reportage producerats. Han står bakom Ref-edu.com, en utbildningsportal som tidigare hade ett nära samarbete med SHF. Ref-edu står för ”Referee education”.

– Av olika anledningar kom inte jag och Henrik Mäkinen överens vilket ledde till att jag bad SHF om att i samförstånd få avsluta det avtal som vi hade. Detta nekades dock av SHF. Efter det upplever jag att mer fokus har lagts på aggressioner mot oss än på att utveckla och vårda svenska domare.

Det är en bild som förstärks i samtal med ett flertal domare, såväl aktiva som de som slutat.

Claesson och Mäkinen är två nyckelpersoner i den schism som finns, men det finns ytterligare en person från Ref-edu som är central i den här historien. Maths Nilsson. Sveriges meste domare genom tiderna är tillsammans med Claesson inte längre önskvärd på något sätt.

I spåren av det bråket har arbetsmiljön för förbunds- och elitdomare kraftigt påverkats. De flesta, dock inte

alla, vi har pratat med vittnar om att det blivit till det sämre under de två senaste åren. Samt att det finns hot och underförtäckta hot med i bilden.

Mikael Claesson:

– Ett exempel är när Henrik Mäkinen på elitdomarkursen i Skövde i augusti står och förbjuder hela elitdomarkåren att ens gilla våra inlägg på Facebook. Det sades alltså i ett forum med väldigt många deltagare. Vid det tillfället var alla elitdomare samlade.

Hur många personer var det som fick den informationen?

– 15 domarpar, så sammanlagt 30 personer.

Vad blev reaktionen. Var det någon som ifrågasatte det?

– Nej, inte vad jag känner till där och då. Men man snackar ju om det efteråt. De tyckte att det var märkligt att de inte fick göra hur de ville privat.

En av de anonyma elitdomare som Stürmerfoul pratat med intygar händelsen.

Framför allt ett elitdomarpar reagerade på det.

– Mäkinen nämnde återigen att det är en pågående konflikt med Ref-edu och att vi inte fick beblandas med dem. Vi fick inte gilla eller dela deras inlägg. Vi får heller inte promota våra egna uppdrag, inte ens de internationella.

Den andra domaren i samma par:

– Där och då reagerade man på att det verkade konstigt. Men så här i efterhand är det ju helt sjukt. Men vi har fortfarande mycket kontakt med Ref-edu privat. Vi använder dem som mentorer ”på riktigt” för att få feedback och diskutera sakfrågor. Jag vill vara anonym delvis för att jag inte vill göra mig ovän med någon av sidorna, eftersom jag är beroende av båda. Det har tidigare läckt information från vår grupp som lett till att framför allt Mäkinen blivit mycket arg.

Claesson tar upp ett annat exempel:

– Vi har samarbetat med ett domarpar som har avtal med Axiwi. De fick ett mail från DK (domarkommittén) om varför de samarbetade med oss. I samma enskilda mail skrev DK att de snart skulle ta ut domare till USM... Både vi och aktuellt domarpar uppfattade det som ett underförstått hot om att om de samarbetade vidare med oss så skulle de inte få döma USM. Domarparet fick till och med frågan om hur avtalet med oss såg ut.

En annan form av hot, om än underförstått, har riktats mot elitdomare.

– En elitdomare gav i slutet av förra säsongen sitt godkännande att vi lade ut slutsekvensen av en match på våra sociala medier. Vi publicerade klippet och 30 minuter senare blev domaren uppringd av Henrik Mäkinen som ifrågasatte vad han höll på med. Det finns inte ett ens av information som kritiserar någon, utan det handlar om ett rent utbildningsklipp. Tyvärr satte vi nog aktuell domare i en besvärlig sits efter det.

Aktuell domare bekräftar händelsen, men vill i övrigt inte kommentera.

”Vi står inte inför en kris. Vi befinner oss mitt i den. På alla nivåer.”

”

– En annan gång vi ville publicera ett klipp i utbildningssyfte var när LUGI och Önnared hamnade i ett shoot out-läge i en kvartsfinal i SHE i mars 2019. En av domarna i aktuell match var Tommie Holst. Vi tog kontakt med domarparet och frågade dem om vi kunde lägga ut klippet. De kollade med Mäkinen och fick svaret ”Ni gör som ni vill” och de gav oss ett ok. Klippet publicerades på Ref-edu:s sociala medier varpå domarparet blev kontaktade av Mäkinen igen och fick reda på att det var dålig stil.

– Därefter dömde de inte en enda match till under resten av slutspelet.

Tommie Holst, en av domarna i shootout-matchen, har för dagen tagit en paus från handbollen.

– Men det beror på att jag haft ryggproblem. Om jag sedan väljer att återvända till domarrollen får vi se, det är så otroligt mycket tid som går åt när man samtidigt har arbete och familj.

Stämmer den bild som Claesson målar upp i diskussionerna med Mäkinen i fallet med Shoot-outen?

– Ja, den informationen är korrekt. Men jag kommer inte ihåg om jag dömde några fler matcher den säsongen. Det gjorde han inte.

Maths Nilsson, som med sin rutin länge efter karriären arbetat en del som mentor, är frustrerad och arg.

– En sak som är väldigt tydlig är att man behandlar olika domarpar väldigt olika. Mycket beroende på hur inställsam man är. Systrarna Bennani och bröderna Gomér är två domarpar som är ”kravställare” och därför behandlas sämre.

Kan du ge ett exempel?

– Maria Bennani var skadad rätt nyligen, så Safia som behövde fortsätta döma tog kontakt med DK och ville ha matcher i Handbollsligan. Hon föreslog själv att vara med Rickard Canbro vars kollega också var skadad, men fick till svar att hon var alldeles för oerfaren och att man inte ville mixa domarpar. Maria och Safia har ställt rätt många krav och det kanske har blivit lite friktion där. Samtidigt så har aktuellt domarpar dömt vidare med andra domare som är lägre rankade än Safia. Varför då kan man fråga sig?

– Maktbalansen är så enormt skev. DK kan göra lite hur de vill och känslan är att det är väldigt dålig stämning i gruppen.

En annan person med god insyn i DK och som fortfarande är aktiv under elitmatcher bekräftar:

– Det har blivit grupperingar på ett sätt som det aldrig varit förut. De är uppdelade i tre läger. Dels de som valsar med DK. Dels de som tycker helt annorlunda, men inte riktigt vågar säga något utåt. Sedan har vi en tredje grupp som är helt neutrala och inte vill bli inblandade i något drama.

En del av irritationen hos elitdomarna som Stürmerfoul pratat med handlar om fördelningen av matcher..

– De högst rankade paren, Kurtagic/Wettervik samt Åström/Widell får matcher med kortare resor. Och väldigt många som gör att vi andra aldrig riktigt får chansen att nå upp i den kvantitet vi behöver för att utvecklas, hävdar en elitdomare.

Hur fungerar det praktiskt att bli tilldelad matcher?

Mikael Claesson, även före detta domarbas, förklarar:

– Man har en ranking och utifrån den blir man tilldelad matcher beroende på matchernas komplexitet. Rankingens håller i sig två månader i stöten, en normal säsong är indelad i fyra delar. Vissa domare på väg upp vill man matcha lite försiktigt, de mer rutinerade domarparen vill man ha på de tuffaste matcherna samtidigt som man måste balansera in så att mellansegmentet och utvecklingsparen får en tillräckligt bra matchning för att utvecklas.

– Vi har jobbat med domartillsättning i många år. Oavsett hur man tillsätter domare är det viktigt att man är transparent och kommunicerar, så att alla kan känna sig trygga i matchningen.

Jonas Åström.

En annan aktiv elitdomare, rankad relativt lågt bland elitdomarna, som vill vara anonym:

– Jag saknar en grundtanke och en röd tråd för att kunna utvecklas. Man tänker mest på de högst upp i rankingen, våra bästa par får väldigt korta resor. Det är sådant som sliter. Man försöker få det att fungera med sina 40 arbetstimmar i det civila jobbet samt familj. Hjälp och supporten från DK är mer eller mindre usel. Patrick Håkansson är elitansvarig på papperet, men varken jag eller flera av mina andra kollegor har inte haft kontakt med honom över huvud taget.

– Det är en diktatur. Man ska hålla med Mäkinen som styr. Som han tycker ska alla tycka – och håller man inte med hamnar man i en svart bok som jag tror påverkar matchfördelningen. Tanken har slagit mig att sluta. Glädjen försvinner när DK lägger mer tid på vad Ref-edu håller på med än i kontakten med oss domare. Sedan finns det alltid två sidor på det myntet, men det är synd att det går ut över det sportsliga.

Som vadå?

– Det finns många snabba lösningar, det görs mixpar av de etablerade domarna istället för att ta in ett par underifrån.

Diktatur är ett starkt ord?

– Ja, men det är ju så. De svenska domarna styrs av en diktatur där man antingen håller med eller håller käft. Det finns bara två par, de högst rankade, som är nöjda med hur det fungerar. Alla andra är förbannade.

Jonas Åström är ordförande i Elitdomarföreningen. Känner du igen bilden av att elitdomare är missnöjda med hur det fungerar?

– Nej, det gör jag inte. Generellt sett är elitdomarna nöjda med domarkommittén:s arbete. Sen är inte alla helt överens i alla beslut som fattas, men det finns ett förtroende för DK från elitdomarna. Som ordförande ska jag vara ett språkrör mellan domarkommittén och Elitdomarföreningen och när jag hör att elitdomare är missnöjda och inte säger någonting till mig så blir jag besviken.

Kan du förstå dem som är misstänksamma mot att du som Elitdomarföreningens ordförande är någon som DK är beroende av att ha en bra relation med; att du riskerar att förfördelas?

– Egentligen inte, jag varit med så länge att jag känner mig trygg i min roll som ordförande. Någon måste vara talesman för gruppen och jag kan inte tycka att jag varken har blivit förfördelad eller favoriserad. På vårt senaste årsmöte hade vi frågan uppe om stadgeändring så att någon annan än en elitdomare skulle kunna vara ordförande i Elitdomarföreningen, men detta förslaget röstades ner.

Hur reagerar du på att vissa elitdomare känner sig orättvist behandlade?

– Vad jag hört är att det på sina håll ska ha varit

dåliga individuella matchningar. Exempelvis behöver de internationella paren en matchning inför deras uppdrag utomlands och det måste man ha förståelse för; de ska såklart ha matcher i Handbollsligan inför skarpt läge i exempelvis en EHF-cupmatch. Då får andra elitdomare backa ett steg om det behövs. Man har även haft mycket samma lag som dömt. Ibland har jag fått samma klubb tre matcher i följd och det är inte optimalt. Just den biten kan så klart bli bättre.

Det har även kommit upp synpunkter på att topparen fått kortare resor?

– Jag vet om att Mirza och Mattias hade mycket hemmamatcher i Göteborgstrakten under hösten. Detta tror jag berodde på att man hade många andra resdagar i samband med EM och andra internationella uppdrag och med tanke på familjesituationerna så kortade man ner resandet på hemmaplan. Däremot känner jag inte igen det i min egen matchning. Jag är av den gamla skolan och åker dit jag blivit tillsatt av SHF.

Under elitdomargruppen finns ett ungefär lika stort segment med förbundsdomare. De dömer SHE och upp till herrarnas Allsvenska.

I den gruppen råder det inte bara missnöje.

Det råder snarare uppgivenhet och ilska.

Ett av Sveriges mest lovande förbundsdomarpar var fram tills i vintras bröderna **Elias och Danni Petersen**. De valde att sluta i vintras, trots att de spåddes en väldigt ljus framtid. Bland annat hade de som ett av fyra svenska unga domarpar valts ut till EHF:s domarsatsning "EHF Young Referee Project".

Danni håller inte igen.

Han är besviken och förbannad och menar att han

”Ställer man inte in sig i ledet är man inte välkommen.”

”

behandlats orättvist och att han inte var beredd att bara acceptera det och döma vidare.

– Säsong efter säsong fick vi ”sämre” matcher i herrarnas Allsvenska och sedan matcher ner i division ett. Vi hade ju EHF-statusen i ryggen och ville massor med vårt dömmande. Flera gånger frågade vi vår mentor eller DK om vad problemet var, varför fick vi inte fler matcher? Svaret vi fick var att vi var reserver och att vi skulle förbereda oss, men ingenting hände. Vi fick inga svar och hade ingen aktiv dialog för att kunna utvecklas.

Men ni hade väl en mentor?

– Ja, Lasse Berndtsson och det fungerade hyfsat. Men även han favoriserade ett annat domarpar.

Hur då?

Danni skickar över en skärmdump från februari från Facebook. Där gratulerar Lasse Berndtsson en förbundsdomare på födelsedagen med texten "Grattis! Elitdomaren!!!" Följt av en blinkande smiley och en paketsmiley.

– Jag menar, är detta okej? "Vår" mentor går ut

Danni och Elias Petersen.

på Facebook med det här – när de fortfarande är förbundsdomare. Oavsett hur mycket han vill ha upp dem i elitgruppen så kan man sköta det snyggare. Sedan ryktas det internt om en Polenresa som de ska ha gjort med Berndtsson – att det kan ha varit en muta.

Beslutet om att sluta togs dock innan Facebookinlägget, som andra förbundsdomare vi pratat med också reagerat på.

– Jag och Elias kom fram till att det fick vara nog. Vi dömde två matcher på söndagen och på tisdagen, efter det att Maths Nilsson kastats ut, sa vi att vi inte skulle ta fler matcher. Vi fick ett samtal från Henrik Mäkinen där han frågade vad fan vi höll på med och hur vi kunde göra så mot förbundet. De hade betalt resor till oss och vi hade EHF-status. Vad var det för djävla stil?

– Man jag hade kommit till punkten att man skiter i vilket. Så jag högg tillbaka och sa att det var för djävligt. Vi behandlades inte lika inom gruppen. Slickar man rätt röv kommer man någonvar, säger man vad man tycker hamnar man i fryboxen. Det står jag för!

Har du tagit en paus eller har du slutat?

– Som det känns nu så har jag slutat. Man har lagt ner mycket tid på det här, men tyvärr är det som det är. Och så länge Henrik sitter där kommer fler att sluta. Tyvärr är många ekonomiskt bundna eftersom de drar in mellan fem och tio tusen per månad på sitt dömande.

Vad gör du idag?

– Jag jobbar med asfalt. Och jag planerar inte att återvända till handbollen.

Saknar du handbollen?

– Absolut. Det är det roligaste jag vet. Det är ju grejen. Vi ville verkligen fortsätta satsa, men har inte fått chansen.

Var det inte så att ni inte var tillräckligt bra för att bli elitdomare?

– Vi har inte fått den feedbacken alls. Till och med EHF satsade ju på oss. Men ställer man inte in sig i ledet så är man inte välkommen. DK styr med järnhand.

Danni är bitter. Det skiner igenom.

– Ja, det är klart att man blir. Jag minns hur de sågade mig och Elias inför en hel grupp i samband vid en midvinterträff. De sa inför gruppen att vi måste höja oss och bli bättre. När vi frågade ”på vad” kom de inte med någon förklaring. Därpå hyllade de ett annat par och förklarade att de skulle satsa på dem.

Vad hade krävts för att ni skulle återuppta er satsning?

– Rättvisa.

– Att det är våra prestationer på matcherna som avgör. Inte vilka man bjuder på semesterresor eller vad man tycker och tänker i soffan eller på sociala medier. Till slut dömde vi bara fem-sex matcher i månaden, vilket är väldigt lite matcher jämfört med alla andra. De senaste två åren blev det cirka 25 matcher totalt på hela säsongen. Många andra dömer uppemot 40 matcher.

”Någonstans handlar det ändå om att vi faktiskt presterat nog för att förtjäna de chanser vi fått.”

Vad fick ni för feedback?

– Överlag fick jag bra feedback från delegaterna. Dem är det viktigt att hålla sig på god kant med. Säger man emot dem på något sätt, eller bara diskuterar ibland, så får man lägre poäng. De styr också med järnhand. Man vill inte hamna i en dispyt med delegaterna.

Är det fler som behandlats illa tycker du?

– Ja, herregud. Ta Oliver Quist och Joel Olovsson. Det är helt galet att de fortsatt döma och kämpat på.

Aktuell förbundsdomare, som anklagas för att ha favoriserats, hamnar i en trång situation i sammanhanget. Han lyfts fram som en bra domare av samtliga Stürmerfoul pratat med, men flera domarkollegor menar samtidigt att han och partnern har favoriserats. **Vad tänker du när du hör att andra domare menar att ni favoriserats av en mentor och av DK?**

– För min egen del så har jag jobbat stenhårt på handbollen; att ta mig upp utan armbågar. Så det är tråkigt att höra det som beskrivs. Vi har även försökt vara stöttande mot alla andra domare runtomkring och har en bra relation till andra domarpar.

Det finns misstänksamhet kring en Polenresa ni gjorde med er mentor innan säsongen?

– Haha. Va? Det stämmer inte. Det är något som är planerat att ske och det är relaterat till ett vad.

Ett vad?

– Jag har inget körkort och jag slog vad med Lasse Berndtsson för tre säsonger sedan, innan han var vår mentor. Ett vad som jag förlorade... Lasse och hans fru skulle resa till Polen på semester. De hetsade mig skämtsamt för min avsaknad av körkort. Så jag svarade med ”Om jag inte har körkort inom ett år ska jag köra ner er personligen en dag”. Den ”skulden” står kvar och det är väl det folk tänker på..

Det finns också en irritation beträffande ett Facebookinlägg där Lasse Berndtsson gratulerar dig på födelsedagen som elitdomare, trots att du ”bara” är förbundsdomare och flera andra kämpar om just den titeln?

– Jag minns den grejen, men jag vet inte ens vad jag ska säga om det... Vi har nog aldrig upplevt oss som favoriserade. Berndtsson har i många offentliga sammanhang snarare tagit avstånd från oss och varit försiktig med att kommentera vår framfart.

Förbundsdomaren blir en gnutta frustrerad.

– Någonstans handlar det ändå om att vi faktiskt presterat nog för att förtjäna de chanser vi fått. Att vara rankade etta har aldrig per automatik inneburit att man fått sig tilldelat matcher i Handbollsligan. Vi har varit förbundsdomare i fem-sex säsonger och jag tror ingen är missnöjd med oss.

Direkt när ni blev rankade etta som förbundsdomare fick ni en testmatch i Handbollsligan. Hur värdefullt var det för er?

– Jättevärdefullt. Även om varit rankade etta en gång tidigare. Paren byter plats ibland. Det var ett skönt kvitto på att vår hårda satsning. Dessutom kommer vi att ha nytta av det i framtiden; spelare och ledare vet om att vi varit på den nivån.

Hur upplever du att det fungerat med kommunikationen med DK när det kommer till coaching och matchning?

– Bra. Jag har inget att anmärka på där.

Du har inte märkt av någon irritation?

– Nej, inte direkt. Vi härjar mest i Allsvenskan och det är som ett eget litet land, med resor till Alstermo och Rimbo och sådär. Vi är ganska ensamma under en säsong och vi vill prestera och vara så bra som möjligt. Det bjuder in till konkurrens och missnöje, så det är klart att de elementen finns där. Som i alla andra tävlingssammanhang.

Lasse Berndtsson är tidigare internationell domare med massor av rutin och medlem i DK.

Vi får bilden av att många elit- och förbundsdomare är missnöjda?

– Jag bli fundersam när jag får din bild uppläst för

mig. Att de inte vågar säga ifrån till DK? Frågar man inte får man inga svar, då står man där och stampar. I våra elit- och förbundsdomargrupper är det nog många som står och stampar. Jag kan känna att de inte är riktigt seriösa i det de sysslar med ibland, men de som är seriösa går det bra för. Det finns en mentorgrupp som ska hjälpa domarna och alla de i elliten har observationer varje match. De får sin del utav det där.

En del anser att ett visst förbundsdomarpar som du hanterat favoriserats?

– Inte alls. De bedöms helt efter sina prestationer även om vi råkar ha en bra privat relation.

Det blev irritation efter ditt Facebookinlägg där du benämnde en av dem som elitdomare?

– Det har jag tagit med styrelsen, att det var djåkligt dumt av mig. Men kommunikationen mellan mig och det domarparet har varit skämtsamt hela tiden. Vi har känt varandra länge.

Är det inte oroväckande att så många är missnöjda?

– Det tycker jag också. Jag blir helt ställd när jag hör detta.

– Sedan måste jag ifrågasätta paret Petersen som valde att sluta. Har man rent mjöl i påsen om man har ett möte med mig på söndagen efter en match i Göteborg – och sedan helt utan förvarning väljer att sluta på tisdagen?

– Vi försökte att få dem tillbaka. Mäkinen skrev brev och pratade med dem, men det fanns ingen återvändo. De hade bestämt sig. Och om man nu tycker att jag har favoriserat något par kan man alltid byta mentor, det hade inte varit några bekymmer alls. Eller helst då ta det med DK.

– När det går dåligt är det lätta att skylla på någon annan. Man måste rannsaka sig själv kan jag tycka.

Hur ser du på domarsituationen generellt?

– Tyvärr är det för få bra domare i eliten nu och grundproblemet är att vi har för få som kommer underifrån.

Oliver Quist och Joel Olovsson.

Hur är din relation med Ref-edu?

– Jag är fortfarande kompis med dem och har försökt hålla mig utanför den grejen. Jag tycker inte att vi från DK har förändrat vårt arbete sedan det blev infekterat med den striden, säger Berndtsson.

Även **Mikael Claesson** menar att Joel Olovsson och Oliver Quist behandlats styvmoderligt. Duon var länge förstarankade bland förbundsdomarna, det vill säga de är nära att få en testmatch i Handbollsligan.

– När den nya rankingen i januari kom var inte längre Quist och Olovsson rankade etta. Nu var ett annat par det. Och omedelbart fick de en testmatch i Handbollsligan. Den professionella bedömningen ägs av DK och nomineringar riskerar alltid att ifrågasättas av andra, det är en del av tävlingsinslaget som man får leva med. Självklart blir ett hårt satsande domarpar som Olovsson – Quist frustrerade. Det i sig innebär inte att det professionella beslutet att ge det andra paret chansen i ett par testmatcher är felaktigt, det tyder mer på att DK under säsongen misslyckats i sin coaching och kommunikation emot Olovsson – Quist.

Oliver Quist låter märkbart ihopbiten.

Vad har du för målsättning med din domarkarriär?

– Att bli bäst och få döma de största matcherna.

Ni kom med i EHF:s internationella domarprogram – vad gav det?

– Ja, det gick väldigt bra där. Vi fick uppdrag i Sverige, Frankrike och Danmark. Sedan har det blivit helt tyst.

När då?

– För två år sedan.

Alltså när sprickan mellan DK och Ref-edu uppstod?

– Jag vill inte spekulera kring det, men ja, det stämmer tidsmässigt.

– Känner ni er rättvist behandlade?

– Jag vill inte kommentera det.

Kommer du att fortsätta satsningen på domarkarriären?

– Absolut, som det ser ut nu.

Ett annat domarpar som nyligen valt att sluta är Madelene Nyberg och **Jennie Bååk Larsson**, sjuksköterska respektive socionom. De hade tagit sig hela vägen upp till elitnivå.

– Den främsta anledningen var att Madelene fick ett nytt jobb, på bara kvällar och helger. När hon skulle ta ett uppehåll kände jag att jag också ville göra det.

Men det blev mer än "ett uppehåll"?

– När vi närmade oss jul kände vi båda inget sug längre efter handbollen och insåg hur mycket tid det tar.

Med tanke på att det är rätt ont om elitdomare borde ni väl varit eftertraktade att få tillbaka?

– Vi fick ett mail från domarledningen om hur vi ser på framtiden och om vi skulle komma tillbaka till dömningen. Vi båda tackade för oss och jag har fortfarande inte fått svar på det mailet.

”Jag tror inte att det är så många i elitdomargruppen som är nöjda med hur mentorskapet fungerat.”

”

– Jag har tidigare upplevt att dialogen med förbundet varit bra. Jag har alltid haft bra mentorer och tillsammans med Madelene hade vi Maths Nilsson och Per-Ola Björk tills de lämnade. Vi fick ingen ny mentor från förbundet, men vi hade fortsatt stöd av Maths och Per-Ola bredvid.

Vad betyder det?

– Det är mycket viktigt med bra mentorer och speciellt om man är ny på elitnivå som jag var. Det är delegater på de flesta matcherna men det är alltid tryggt att prata och bolla olika situationer med någon som man har en relation med.

Hur ser du på våra uppgifter om att vissa förbundsdomare favoriseras?

– Favoriseringar finns överallt och även inom domarkåren. Det finns flera förbundsdomare som dömt flera år på hög nivå utan att bli uppflyttade till elitnivå, vilket jag tycker är synd då risken finns att bra domare slutar. Det finns flera förbundsdomare som dömt flertalet högre matcher än mig men inte blivit uppflyttade.

Så ni favoriserades positivt?

– Jag tror att jag fått vissa fördelar av att vara kvinna och att jag inte hade fått samma möjlighet om jag varit man då konkurrensen är tuffare bland männen.

– Jag tycker att det sista året var mycket fokus på annat än på dömningen och domarnas utveckling. När jag började var jag med i tjejprojekt samt att det satsades på unga domare. Jag upplever att andra saker kom i vägen för liknande projekt och satsningar.

Kommer du att återuppta handbollen?

– Nej.

Mikael Claesson:

– Det är så många, inte bara vi, som påverkas av den här situationen. Bara för att de samarbetar med oss eller använder vår utbildningsportal.

Näm ett annat exempel?

– Norden Cup. De har fått hot om att förlora sin

status som utbildningsturnering om de fortsätter att arbeta med oss.

Tony Holmberg är domaransvarig för Norden Cup, en inbjudningsturnering som ses som en viktig happening för unga domare som vill satsa.

Efter lång tvekan bemöter han uppgifterna.

– För turneringens bästa väljer jag att inte kommentera saken.

På annan plats i denna tidning (sidorna 68–69) publiceras en hel del statistik kring Handbollsligan och SHE från senaste säsongen. Bland annat om de domare som dömt flest matcher. Det är en källa till irritation i domarleden.

En av elitdomarna som inte tillhör toppskiktet och som vill värna om sin anonymitet riktar kritik.

– Jag skulle kunna önska att det fungerade bättre med coacher och mentorer och så vidare för att vi ska kunna bli ännu bättre. Lägre rankade domare kanske kan få "rätt" matcher, som när toppen mot botten möts i Handbollsligan. Det är ett bra sätt att få erfarenhet. Vi får ju ingen erfarenhet om vi inte får matcher.

Statistiken blir också skev om man tittar på systrarna **Maria och Safia Bennani**. De är rankade sexa i elitdomargruppen, enligt ett dokument som Stürmerfoul tagit

del utav, men har bara fått fem matcher i Handbollsligan och sju i SHE (Maria har delvis varit skadad). För två år sedan dömde de damernas SM-final i Scandinavium...

Hur kan det bli så?

– Ja, det är en bra fråga. Fråga Bennanis vad de tror, säger Maths Nilsson, som även varit deras mentor.

Frågan bollas över till Bennanis.

Varför får ni så få matcher i förhållande till er ranking, tror ni?

– Vi har ställt frågan och fått ett svar att vi får matcher utifrån ranking. Mer än så kan jag inte kommentera, säger Safia Bennani.

– Historiskt så har internationella domare matchats för klara av de internationella uppdragen. Så upplever vi att det inte är längre. Vi har haft den här dialogen med Mäkinen ett flertal gånger.

Hur har den dialogen varit?

– Det vill vi inte kommentera. Det är en sak mellan oss och Mäkinen.

Hur har ni märkt av sprickan mellan DK och Ref-edu?

– Det är också en fråga mellan oss och DK.

Ni har det senaste året varit ett av svensk handbolls mest profilerade domarpar. Ni dömde EM, ni var de första damerna som dömde en herrkvartsfinal, ni blev nominerade till kurs inför VM och prisade på Idrottsgalan. Hur har det mottagits av förbundet?

– När vi blev nominerade till kursen inför VM i Japan av IHF blev vi jätteglada för det och delade det på Facebook, för det var officiellt från IHF:s sida. Det är jätteviktigt för vårt varumärke att kommunicera våra uppdrag. Efter EM fick vi en jättebra och positiv respons från de aktiva.

– I samband med VM-nomineringen fick vi ett mail från DK som tyckte att det var konstigt att Ref-edu publicerat nyheten innan Svensk Handboll gjort det. Detta var alltså en nominering från IHF som gått direkt till oss. Därefter fick inte vi publicera några nyheter om nomineringar innan det gjorts från centralt håll. Problemet är att det inte görs alls eller för långsamt. DK informerade oss då om att de hade tänkt göra en större artikel om internationella domares uppdrag under sommaren och ansåg att vår nyhet tappade i värde om vi publicerade den själva. Vår nyhet var därför inte värd lika mycket som om Förbundet hade delat den, vilket vi tyckte var jättekonstigt.

Hur upplever ni att samarbetet med DK och mentorskapet fungerar annars?

– För oss har en mentor alltid varit viktigt att ha, alla som vill utvecklas som domare behöver en coach eller mentor. Tyvärr har inte mentorskapet fungerat så som vi hade velat, och vet inte riktigt hur det är tänkt med det egentligen från DK:s håll. Mentorerna i sig är jättebra personer som man såklart kan prata med även utan mentorskapet, men just mentorskapet i sig har kanske inte funkat bra.

– Vi har också fått höra från domarkommittén: ”Ni är så rutinerade att ni klarar er utan en mentor”, men det håller vi inte med om. Jag tror inte att det är så

”Majoriteten av elitdomarparen, tio av 14, pratar om att sluta. Inklusivt jag och min partner.”

många i elitdomargruppen som är nöjda med hur mentorskapet fungerat.

Vad baserar du det på?

– Fråga dem.
Sagt och gjort.

Nästa **elitdomare** som Stürmerfoul kontaktar välkomnar intervjun, men enbart mot ett löfte att förbli anonym.

Det får hen.

– Majoriteten av elitdomarparen, tio av 14, pratar om att sluta. Inklusivt jag och min partner.

Varför?

– Det finns ingen plan. Matcherna ska dömas.

Punkt. Men vilka som dömer dem finns det ingen tanke om. Vi har som elitdomarpar varit lediga hela helger ibland när mixade domarpar dömt eller DK tagit in regiondomarpar på matcher som ska dömas av förbundsdomarpar, så det har inte funnits något tänk. Årets slutspel hade inte gått att få ihop. Inte bra åtminstone. Vi har för få domare som klarar av nivån i slutspelet. Det hade förmodligen bara blivit fyra domarpar i herrarnas semifinaler.

– Sedan är matchtillsättningen en katastrof. Niklas Axvallen som är ansvarig för den är inte tillgänglig efter kontorstid vilket gör det omöjligt att prata med någon på förbundet efter klockan 16 eller på helger, då vår faktiska verksamhet pågår. Vem ska man ringa om det sker en olycka eller flygstrejk och man inte kan ta sig till en match?

Hur går matchtilldelningen till?

– Sportkontoret tar ut en första lista som sedan ska godkännas. Den listan är ett skämt.

Varför det?

– Vi skickas kors och tvärs huller om buller. Vi får veta månadsvis vilka matcher vi ska döma, ibland två månader innan och då ska man meddela Axvallen vilka resor han ska boka. Och så bokar han förhoppningsvis. Problemet är att det inte fungerat. Resorna bokas många gånger väldigt sent in på matcherna, vilket inte bara innebär dyrare biljetter utan även onödiga hotellkostnader på grund av att önskade biljetter tagit slut och övernattning krävs. Vilket kostar ännu mer pengar och tär på domarnas privatliv.

– Det slår i sin tur på klubbarna. De betalar inte bara domarnas arvoden, utan även alla domarnas resor. Det räknas ihop en totalsumma som delas lika på alla klubbar. Indirekt är det alltså klubbarna som betalar och det har klagats en hel del. Jag har varit noga med att hitta de billigaste resorna, men ofta görs inte bokningarna förrän det är för sent.

I Sverige finns alltså elitdomargruppen och förbundsdomargruppen, med cirka 14 aktiva par, lite beroende på skadesituationer och annat.

Där under finns en regionsdomargrupp med ett 100-tal domare och lägsta instansen är föreningsdomare som uppgår till drygt 1000 i antal, även om det är få av dem som dömer regelbundet.

Kvartetten förbundsdomare (Alice Watson/Line Welin, Mattias Fält/Mikael Holm, Joel Olovsson/Oliver Quist samt avhopparna Danni Petersen/Elias Petersen) som ingår i EHF:s ungdomssatsning är några av de som står/stod närmast en uppgradering till elitdomare.

Hur ser det ut under dem?

– Där finns ingenting, säger Maths.

Vadå ingenting? Det finns väl massor med regionala domarpar som måste vara intresserade av att ta nästa steg i sin domarkarriär?

– Nej, det finns ingenting som är aktuellt för att flyttas upp i elitdomargruppen inom, tja, säg tre år. De är helt enkelt inte bra nog. Där har du återväxten av elitdomare.

För dem som ska bli domare, hur långt är tidsspannet för att ta de olika stegen?

Mikael Claesson:

– Det finns en utbildningstrappa. Man är föreningsdomare som 15-åring kanske, sedan kan man anmäla sig till att bli distriktsdomare. Där ska man vara i två till fyra år. Är man bra så tar det två år för att bli regiondomare. Efter två år som distriktsdomare kan man i praktiken få döma damallsvenskan – landets näst högsta damserie.

Och då blir det problem...?

– Prata med tränarna i damallsvenskan. De är inte så nöjda, som du kanske vet?

Jo, Stürmerfouls VD Lasse Eklöv är tränare i Eslövs IK och lämnar med jämna mellanrum ”feedback” på domarnas prestationer. Han är inte nöjd.

– Han är inte ensam om att vara missnöjd med domarkvaliteten i damallsvenskan och jag kan förstå det. Tidigare år har det också varit regiondomare som dömt där, skillnaden är att kvalitén har varit högre eftersom det funnits fler domare att välja mellan.

Samtidigt råder det en domarbrist som sliter hårt på rättskiparna.

Maths Nilsson:

– Det finns inte tillräckligt med distriktsdomare för att systemet ska fungera som det var tänkt. Nu måste regiondomare gå ner på lägre nivåer för att hjälpa till – annars spelas inte matcherna. Det händer att en del domare får döma fem till åtta matcher på en helg. Och då vet du hur det blir.

Hur blir det?

– Det blir kvantitet istället för kvalitet. Inte minst när den ordinarie verksamheten fylls ut med USM-matcher under en helg. Då blir 30 matcher till 60, men man får inte fler domare för det.

Mikael Claesson:

– Det är ett exempel på att det inte finns någon struktur. När en domartillsättare blev sjuk i december fanns det ingen som tog över hans arbete, utan istället faller allting. SHF har hand om tillsättningen i väst och syd, det som annars ligger på distrikten, på grund av DK:s beslut. Då släpper man också strukturen.

Regiondomarna tillhör också SHF:s verksamhet. Det är där man behöver spänna musklerna och ha en strategi och en plan, menar Claesson.

– Man behöver ha en nationell samordning med utvecklingsgrupper i varje region. Det är det arbetet som inte görs idag. Är man 18-20 år idag som regiondomare, men inte får någon coachning eller feedback, varför ska man då gå ut på en handbollsplan och ta all skit som man får ta? Där har vi ett stort strukturellt

problem i dagens svenska handboll. Det är otroligt tydligt på regionnivå.

– Att vi har en sämre domarkvalitet och ingen påfyllning beror på att vi inte har en fungerande struktur. Det finns ritningar, men de efterföljs inte.

Axel Wester är talesman för alla delegater (delegaterna har inte någon förening som elitdomare och förbundsdomare). Han coachar flera domarpar på hög nivå.

– Hur helhetssituationen ser ut för distriktsdomare och föreningsdomare har jag inte koll på, men jag vet att de kämpar för att få ihop kvoten. Det är många matcher och svårt att få ihop domare till alla matcher. Från regiondomarnivå och uppåt så har jag hört ett det finns ett missnöje, även om jag inte vet hur utbrett det är.

– Jag brukar säga till dem som riktar kritik att de ska träda fram och diskutera frågan med DK. Det är definitivt inte bra att det pyr, men inget luftas med beslutsfattarna.

Vår bild är att domare inte vågar prata med DK – eller så har de tröttnat?

– Ja, det stämmer. Det är även min uppfattning. Som matchdelegat träffar jag många domare och jag coachar även en del par, så jag vet vad de tycker. Man vill inte sticka ut för då finns det risk att man blir dåligt behandlad. En del tycker att de blivit det.

– Det finns två läger i gruppen. De som kör på eftersom de hamnat i en situation där de får bra matcher och har en kontakt med DK som fungerar. Sedan är det de som är mindre nöjda och den gruppen hör jag allt mer från, säger Wester.

Vad hör du då?

– Förutom att det finns en irritation så finns det ett behov av hjälp. Domare vill veta vad de ska göra för att bli bättre, inte minst förbundsdomarna och de lägre rankade elitdomarna. Flera av de domarparen

har tappat motivationen till att bli bättre, för de vet inte vad de ska förbättra.

– För några år sedan hade jag en dialog med SHF, när situationen började uppstå. Men jag har lagt ner det för jag kom ingenstans. De lyssnar men ingenting händer.

Upplever du att vi kan få en situation där många elitdomare riskerar att sluta?

– Ja, absolut. Nyligen pratade jag med ett aktivt och rutinerat elitdomarpar som funderade på att sluta. De efterlyste åtgärder för att inte rasa i rankingen. De kände sig vilsekomna.

– Jag lovade att bli mentor för dem igen och tillsammans ska vi försöka hitta tillbaka till en linje de känner sig bekväma i, säger Wester.

Föreningsdomarna är ett eget kapitel.

Och kanske det viktigaste i sammanhanget. Det är nämligen de som dömer barnen. Det finns alltså en fostrans- och utbildningsaspekt i deras arbete.

Även där är Maths Nilsson och Mikael Claesson milt sagt kritiska.

– Ansvar ligger på föreningarna att ta fram dem. I Skåne finns det domarklubbar som tar lite större ansvar, men i övriga Sverige är det stora problem. Det får till följd att vi har 15-16-åringar som kastas ut i ungdomsmatcher utan någon som helst backup. Och det är där man måste börja jobba! Hur kommunicerar du som domare på planen? Hur kommunicerar du med kroppen och så vidare, säger Claesson.

– På distriktsnivå är den enda skillnaden att man går en kurs med andra distriktsdomare. Som föreningsdomare går man en kurs med andra i din förening. Det är idag den enda skillnaden. Och i distrikten finns det ingen uppföljning. Ingen som ser efter hur du gör jobbet och coachar dig framåt.

Är det inte upp till de regionala förbunden att jobba med de frågorna?

– Jo, och där måste man lyfta fram Stockholms Handbollsförbund som fått en ny verksamhetsledning och fått in två kompetenta människor som vill jobba för att utveckla handbollen som sport, och de inser att domaren är en viktig del av det. De har också skapat en grupp med domare, personer med erfarenhet, som är ute och tittar på domarna ute i hallarna. Det är de ensamma om i Sverige som distrikt att göra. Och däri ligger problemet. Det är en resursfråga, alla är medvetna om det.

Hur upplever du att SHF hanterar den frågan?

– Generalsekreterare Robert Wedberg vet om det. Domarbasen Henrik Mäkinen vet om det. Det är inte Henrik som måste lösa alla problemen, men det är hans ansvar att bygga upp en struktur och sätta fokus på frågorna, äska pengar från de utvecklingsfonder som finns hos Svenska Handbollsförbundet och jobba med distrikten.

Maths Nilsson sjunker ihop i sin stol. Han får frågan: **Vart är Svensk Handboll på väg om man fortsätter på den här inslagna linjen?**

– Oj oj oj...

– Det är väl uppenbart? Allt har blivit successivt sämre. Att bygga upp någonting bra tar fem till sju år. Att förstöra det tar ett år eller två. Sedan måste man börja om. Så man måste ta ett omtag som kostar blod, svett och tårar.

Stå vi inför en sorts domarkris?

– Vi har en stor kris. Den är här nu, säger Maths och verkar lida av att säga det.

Vilka effekter får det?

Claesson:

– Det kommer att drabba spelet. Det kommer att drabba kvaliteten på alla nivåer.

– Vi riskerar att få fler protester, mer negativitet och en negativ spiral. Domare utan stöttning blir sämre än

domare med stöttning vilket påverkar spelet. Spelarna lär sig fel saker.

– I yngre åldrar har domarna en väldigt viktig funktion; de ska utbilda spelarna kring vad som är rätt och fel på planen. Om det inte fungerar där är det väl självklart att det har påverkan på hela sporten.

I takt med att sporten har fått problem att rekrytera domare har föreningarna fått ta större ansvar. Från att ha varit ansvariga för att ha egna domare enbart på tvärhandboll är de nu skyldiga att ha domare upp till B-ungdom.

– Då är domarna 15-16 år och utbildas i fyra timmar hos föreningen.

När unga killar och tjejer som blir föreningsdomare hamnar i svåra situationer i ett hårt klimat, där framför allt ledare och föräldrar reagerar – vad betyder det?

– Att vi får färre domare eftersom fler slutar. Handboll

”Flera av domarparen har tappat motivationen till att bli bättre, för de vet inte vad de ska förbättra.”

Maths Nilsson.

är en sport som är konstruerad för ett tvådomarsystem. I Göteborg har man frångått det i flera år och haft ett endomarsystem. Alternativen är att skjuta upp matcher, vilket sker i många distrikt.

– Vi har föreningsdomare som inte vet hur de ska blåsa ordentligt i pipan, men som ändå dömer matcher för att föreningen säger att de måste göra det.

Domare som egentligen inte är godkända kan ändå tillåtas döma matcher på grund av att alla matcher i möjligaste mån ska genomföras som planerat.

– Grundproblemet är föreningsdomarsystemet och hur vi hanterar det. Man har domare på papperet, men i praktiken är det unga spelare som inte har rätt kunskap och rätt uppbackning som sätts i svåra situationer som kan knäcka dem. Distrikten vet att det inte är ett perfekt system, men de har inte resurserna att göra annorlunda. Ungdomarna gör sitt bästa, men har inte kunskap för att ta tag i situationer. Det förstör för handbollen.

– Visst. Matcherna genomförs. Men är det bara en fråga om att genomföra matcher. Sedan då? Kommer det att leda sporten dit vi vill? Jag har inte svaren eller lösningarna, men det krävs breda diskussioner och att Svenska Handbollsforbundet erkänner detta som ett stort problem och tillsätter resurser som krävs i form av expertis och ekonomi för att stötta distrikten och föreningarna.

Bör vi ens ha kvar föreningsdomarmodellen, anser du?

– Ja, det kan man väl. Men då måste man ha ett mål med modellen och det finns inte nu.

Men det utbildas ju väldigt många föreningsdomare?

– Ja, en bra bit över 1000 domare varje år. Men nästan alla faller ifrån inför distriktsnivån.

– Hela utbildningsformen behöver ses över. När jag höll i sådana utbildningar hade jag en teoretisk genomgång, sedan fortsatte vi i en hall där vi övade på hur man ska positionera sig och arbeta praktiskt. Nu ska ungdomarna utbildas via en skärm.

Hur jobbar ni i Ref-edu med distrikten?

– Svenska Handbollsforbundet har gått ut till distrikten och sagt att de från och med 2020 inte ska använda utbildningsmaterial med ref-edu. Problemet var att de inte hade något alternativ. Och fortfarande i mitten av april så har de inget material klart.

– Vid ett möte med ett distrikts utbildning för föreningsdomare och distriktsdomare fick jag frågan ”Om erat system finns, varför kan vi inte använda det?” Då fick jag förklara att de absolut kunde det. Distrikten är självbestämmande. Stockholm, Väst, Skåne och Småland-Blekinge har trots allt valt att jobba tillsammans med oss.

Så föreningarna och distrikten använder era system och utbildar personer med det materialet. Men det räcker inte längre för att godkännas som förenings- eller distriktdomare?

– Precis, inte från och med 2020. Fram till i år hade

”Grundproblemet är föreningsdomarsystemet och hur vi hanterar det.”

”

vi alla förbund, nu är det många som backat.

– Samtidigt är det inget nytt. Detta har planerats sedan länge från förbundet och jag förstår att de vill äga och driva en sådan här sak själva. När jag frågade dem om den utvecklingen fick jag först till svar att det inte skulle påverka oss. De skulle bygga upp sin egen plattform och under tiden det gjordes märkte vi att det plötsligt var flera personer från förbundet som var inloggade på vår sida. En person som var tjänstledig, just för att utveckla förbundets egen utbildningsportal, var den som var inloggad mest.

De kopierade era grejer tror ni?

– Det vet vi inte, men vi följde deras mönster via våra säkerhetssystem och beslutade oss för att stänga ner möjligheten att komma åt vissa delar.

Fanns det någon dialog kring om ni kunde skapa deras utbildningsplattform?

– Nej.

Du låter förbannad nu? Detta har väl kostat er stora intäkter?

– Ja, så är det ju och vi kommer troligen att avveckla utbildningsdelarna, men affärer är affärer och det får man ta. Däremot är det klart att man blir besviken när de inte är öppna mot oss från början och vi sedan märker att aktiviteten hos vissa personer på våra utbildningssidor går upp.

– Men det slutade inte där. I samband med att vi behövde göra systemuppdateringar så skulle sidan ligga nere ett tag. Så vi informerade alla som hade inloggning till vår sida att höra av sig till oss om de behövde information. En person hörde av sig. En god

vän till tjänstemannen på handbollsforbundet... Han ville plötsligt ha tillgång till vårt gamla material, trots att han aldrig ens varit inloggad tidigare.

– Vi mailade och frågade vilket material han efterfrågade exakt, för vi kunde inte släppa allt, men han återkom aldrig...

Det är uppenbart att det finns en personlig konflikt i frågan. Så har det varit sedan Maths Nilsson och Per-Ola Björck, en annan meriterad domare som övergått till delegattjänst, tvingades lämna DK med kort varsel.

”Interna angelägenheter” motiverade Mäkinen det med i en intervju med Kristianstadsbladet varpå det blev starka reaktioner i Handbollssverige. Så starka att generalsekreterare Robert Wedberg, Svensk Elithandbolls VD Peter Gentzel och Jörgen Holmqvist, vice ordförande i Förbundsstyrelsen, sammanställde en skrivelse till alla elitdomare, förbundsdomare och delegater. Däri beskrevs vad DK arbetar med och det avslutades med formuleringen: ”Då det finns personer som försöker underminera DK:s verksamhet vill vi som ovan sagts uttala vårt fulla stöd för DK och dess ordförande Henrik Mäkinen samt sportkontorets Niklas Axvallen. De utför ett utmärkt arbete till gagn för vår sport”.

Maths Nilsson hymlar inte kring att det är hans person som hamnat i fokus. Men han tycks mer lida av vilka effekter det ger för sporten snarare än hans eget ego.

– Under mina 30 år på elitnivå har jag aldrig så ofta hört från tränare och ledare angående domarnivån att det var bättre förr. På elitnivå har snacket alltid funnits och det kan man ju tycka vad man vill om. Jag blir däremot orolig när jag får samma feedback nedåt i serierna och inom ungdomshandbollen.

– Jag accepterar att DK inte vill ha med oss att göra. Det är en sak. Men att förbjuda domare att samarbeta, prata med eller att inte ens få gilla våra inlägg på sociala medier, då är vi tillbaka på Mao Tse Tung-tiden.

Ronny Brännström är aktiv delegat i Handbollsligan, före detta elitdomare och även före detta ordförande i Västerbottens Handbollsforbundet.

Han har tagit del av Stürmerfouls granskning och menar att bilden som målas upp stämmer.

– Jag känner igen bilden, helt klart. Det är till och med värre än så. Jag har vidtalat förbundet flera gånger i den här frågan.

Vad får du för respons?

– De säger att de är medvetna om problemet, mer än så har det inte blivit. Jag har haft kommunikationen med Robert Wedberg. Men svenska Handbollsforbundet vill ha Mäkinen kvar eftersom han inte ställer krav på dem. Skulle han ställa krav skulle han bli en belastning.

Hur upplever du att DK fungerar internt?

– Det råder ett enhärsystem. Henrik Mäkinen omger sig av ja-sägare. Det är en utfyllnadsplats för folk som är glada att vara med. Jag förstår att domare

och delegater känner sig hotade eller att de är jagade i privata sammanhang som på Facebook.

Vad menar du med hotade och jagade?

– Mäkinen har själv inte Facebook. Däremot använder han sig av angivare. Jag har fått flera samtal från honom när jag inte har skrivit ”rätt” saker privat, som exempelvis kommenterat tränares statusar. Visst, är man en representant från Svenska handbollsforbundet så är det klart att man inte kan skriva vad som helst. Det måste man förstå. Men där måste DK bli tydligare. Får man ha någon åsikt över huvud taget om någonting? Situationen nu är inte rimlig.

Om situationen fortgår. Vad får det för konsekvenser?

– Vi kommer att få sämre elitdomare. Utbildningen, coachningen och uppföljningen är helt enkelt inte tillräckligt bra. Det är i sammanhanget viktigt att betona att det är elitföreningarna som är arbetsgivare i förlängningen. Allt måste ske utifrån deras kravbild. Domarkommittén, som arbetar åt förbundet, idag är den svagaste som funnits i sin form.

Hur har din dialog med DK fungerat?

– Det är en envägskommunikation. Man kan komma med åsikter och förslag, men de driver det helt på sitt eget sätt.

Ronny, som varit med i branschen sedan 1986, poängterar att det är för sporten handboll han brinner. Därför talar han ut.

– Det finns ingen tanke kring coachningen av domare. Man lägger ut matcher utan någon som helst tanke. Jag har sett domare på matcher som uppenbart inte känner sig motiverade. Löptesterna anses viktigare än att man dömer bra.

– Och det går ut över lagen; de vill ju ha en handbollsdomare – inte en vinthund.

Hur fungerar det generella delegatarbetet – som är någonting som förbundet själva vill satsa på; det är ju ingenting som de enligt reglerna måste ha?

– Min åsikt är att delegater kan göra fantastiskt mycket nytta om man använder dem på rätt sätt; det vill säga hjälpa domarna i matcherna och att arbeta för att utveckla dem. Komma med feedback, föra dialoger och skapa en bättre helhet. Nu ska vi poängsätta domare hit och dit, men är det verkligen så viktigt?

– Delegaterna ska delvis förhindra att det ska bli omspel i matcherna och vi testas kontinuerligt kring regelkunskap. Men man måste också kunna leda en match så att den fungerar och det är också viktigt att man kan uppföra sig ordentligt och samarbetar, men kring det senare läggs ingen vikt.

– Tyvärr är det för många som är delegater för att de är kompis med domarna eller DK. Eller så vill de bara dryga ut sina pensioner...

– Även inom delegattilldelningen kan man ha åsikter. Patrick Håkansson, som var helt utan erfarenhet, gick plötsligt rakt in som finaldelegat när han hamnade

under Mäkinens beskydd. Det är ju inte trovärdigt i ett sportsligt sammanhang. Nu är Patrick domarcoach. Vad den rollen nu innebär? För han pratar ju inte med domarna som det är tänkt. Inte alls.

Vad måste ske för att situationen ska bli bättre?

– Vi måste ha en starkare kommitté och Henrik Mäkinen måste avgå. Han tar bort all utveckling och glädje. Han borde avgå eftersom det finns ett försvagt förtroende från de aktiva.

Är du inte rädd för att som aktiv delegat på högsta nivå säga en sådan sak?

– Jag kommer förmodligen att bli utkastad nu. Men jag brinner för sporten och för att stötta och hjälpa domarna och det kan man göra som delegat, men det går inte med nuvarande kommitté. Jag älskar handbollen och vill att vi ska ha ett bra domarklimat.

– Jag står för detta till 100 procent och kan inte leva med mig själv om jag skulle hymla om en sådan sak. Jag uttalar mig för sportens och för domarnas bästa. Alla internt vet om hur det är.

Efter Brännströms uttalande, som DK och SHF fått ta del utav, har Henrik Mäkinen ringt och SMS:at flera personer som uttalat sig. Bland annat fick Brännström ett SMS från Henrik Mäkinen med texten: ”Trodde det var nacken du opererat, inte ryggraden.”

Senare skickar Mäkinen ytterligare ett meddelande:

”Henrik Mäkinen måste avgå.”

”

”Är du verkligen så feg? Vagar inte säga nåt ansikte mot ansikte? Och vem är du att kritisera mig? Finns ju inte ens en domare som lyssnar på dig. Än mindre tränare. Finns ingen vi får mer klagomål på än dig.

Hoppas du njuter och mår bra. Passa på, i det långa loppet kommer den här typen av svinhugg att slå tillbaka”.

Stürmerfoul har även tagit del av andra, betydligt hotfullare SMS, som vi valt att inte publicera. ■

Ronny Brännström.

Förbundsstyrelsen svarar:

”Elitdomarna är nöjda med DK”

Handbollsmagasinet Stürmerfoul har på nytt ägnat DK och dess ordförande ett betydande utrymme för att framföra kritik och i vissa fall påhopp mot kommittén och dess ordförande.

Magasinets krönikör Mikael Claesson har denna gång inte framfört sina kritiska synpunkter i sin egen krönikas form utan nu som aktivt medverkande i ett längre reportage.

SHF har inte för avsikt att bemöta reportaget i dess olika detaljer.

Vi känner emellertid inte alls igen den bild som artikeln försöker att förmedla av förbundets domarverksamhet. Då det gäller elitdomarnas påstådda missnöje så har denna uppgift bemötts direkt i artikeln

av elitdomarföreningen genom dess ordförande. Han konstaterar bl.a. att elitdomarna generellt är nöjda med arbetet i DK och att det finns ett förtroende för DK. Hans konstaterande rimmar illa med de påståenden och omdömen som i övrigt kommer till uttryck i artikeln.

Det finns emellertid i artikeln uppgifter om missnöje från vissa domares sida gällande brist på kommunikation, stöd, matchning mm. Uppgifter som hittills varit okända men som vi har för avsikt att följa upp och direktkommunicera med berörda. Detta naturligtvis under förutsättning att uppgiftslämnarna inte varit anonyma.

Rekrytering av nya domare till vår sport har varit ett högprioriterat område under ett antal år. Vi har därför påbörjat en ny nivåindelning med mentorsstöd från föreningsdomare och uppåt. Det har visat sig att uppföljning och stöd till nya domare är av största vikt för att inte tappa nya domare redan efter de första åren. En utbildningsstruktur för domarverksamheten från föreningsdomare till elitdomare är nu i stort sett klar att börja användas. Något som varit efterfrågat under flera år.

Sammanfattningsvis upplever SHF således inte att vår domarverksamhet befinner sig i någon krissituation och vi har fullt förtroende för vår DK och dess ordförande.

Däremot står vi inför ett antal utmaningar i verksamheten och det är då angeläget att alla goda viljor inom och utom DK samverkar så att vi fortsättningsvis kan få fokusera till 100 % på just dessa utmaningar.

Stockholm 2020-04-20

Förbundsstyrelsens arbetsutskott:

Fredrik Rapp, Ordförande

Jörgen Holmqvist vice Ordförande

Lena Runströmer vice Ordförande

Robert Wedberg Generalsekreterare

Robert Wedberg.

CoreBiz Solutions

WHEN KNOWLEDGE MATTERS

Vi hjälper företag i Skandinavien samt globalt med att skydda och optimera sin digitala närvaro.

Vår erfarenhet, marknadsledande kompetens, samt att vi erbjuder en helhetslösning för företag gör CoreBiz Solutions till ett naturligt val för företag med höga krav som vill skydda sina värdefulla varumärken digitalt samt öka sina intäkter.

VÅRA TJÄNSTER

DOMÄNNAMN • IP & JURIDIK • IT-SÄKERHET
 VARUMÄRKESREGISTRERING • HOSTING & TEKNISK DRIFT
 DIGITAL MARKNADSFÖRING

CoreBiz Solutions AB

World Trade Center - Malmö - Sweden Visiting address: Skeppsgatan 19

Mobil/SMS: +46 733161864

Domarkommittén svarar:

”Mängder med lögner och falsarier”

Svenska Handbollförbundets domarkommitté (DK) har getts möjlighet att kommentera det reportage om domarverksamheten och DK som magasinet Stürmerfoul nu publicerar. Vi hoppas att löftet om ett oredigerat svar står fast. Vi har fått väldigt kort tid på oss att ta del av en färdig produkt. Man kan inte uppfatta reportaget som något annat än en partsinlaga från Mikael Claesson och Maths Nilsson som sedan lång tid av olika skäl bedriver en hetskampanj mot DK i allmänhet och vår ordförande i synnerhet.

Att på kort tid bemöta reportage som bygger på lögner och anonyma uppgiftslämnare är omöjligt. Magasinet har tillsammans med de som ligger bakom reportaget bestämt sin agenda. Vi finner ingen anledning att bemöta de mängder av lögner och falsarier som redovisas. Vi överlämnar till läsarna att bedöma dess trovärdighet utifrån de motiv som de som står bakom kan tänkas ha. Det kommer säkert en tid för sanningar framöver.

Claesson och Nilsson är också innehavare av det företag som fr o m nästa säsong inte längre har avtal med SHF och med det förlorar en hel del intäkter. Reportaget bör läsas med denna utgångspunkt. Här ligger bakgrunden till den schism som föreligger. Detta då varken vi i DK eller Förbundsstyrelsen accepterade att vederbörande delägare i ett företag, som ledamöter i DK köpte tjänster av sig själva.

Elitdomarföreningen (EDF) har med anledning av det kommande reportaget gjort en enkät bland sina 30 medlemmar. EDF har meddelat att DK har stöd från 80 % av deras medlemmar. Detta stämmer illa med den bild som reportaget vill göra gällande. Det har alltid funnits, och kommer alltid finnas, de som har synpunkter på DK utifrån de beslut som fattas. Det ligger i DK:s roll att fatta beslut vilket leder till besvikelse hos några och glädje hos andra. Som alla med insyn känner till var det, utan att gå in på detaljer, fallet även under Claessons

tid som ordförande.

Bakgrunden till Claessons och Nilssons aggressioner mot SHF och DK lär väl nu komma fram. Vi avstår från att här ge oss in i det. Läsarna får själva ställa sig frågan om de verkligen tror att reportaget är skrivet av omsorg av domarverksamheten eller om orsaken till att bedriva en hetskampanj mot DK och vår ordförande kanske har andra ingångar.

Av omsorg om svenskt domarskap och ytterst svensk handboll lägger vi vår kraft på vår verksamhet och alla de frågor som löpande behöver hanteras och utvecklas. Så även i denna bistra tid.

Avslutningsvis väljer vi att öppet framföra våra synpunkter och tankar med namn.

För SHF's DK

Henrik Mäkinen, Ralf Lundberg, Patrick Håkansson, Carro Vijil, Jenny Granström

Nicklas Ståhl, Lars Berndtsson

Adjungerade: Björn Ericson (SEH) Leo Hellsten (Ungdom)

Från kontoret: Niklas Axvallen

Henrik Mäkinen.